

EXECUTAREA PLANTELOR ARTIFICIALE LA MUZEUL DE ȘTIINȚELE NATURII DIN BACĂU

NICOLAE BARABAȘ și VICTORIA BARABAȘ

Majoritatea florei o formează plantele ierboase. Ele alcătuiesc pajști începînd din regiunea de luncă și terminînd cu peisajul alpin.

Pe cît de gingașe și încîntătoare pe atît de dificilă este păstrarea lor naturală, ori care ar fi metoda folosită.

Pentru plantele naturale ar fi necesară o conservare deosebită, destul de complicată, cu o prelucrare suplimentară pentru a-și putea păstra aspectul. La toate acestea se adaugă fragilitatea mare și deci o greutate în folosire.

În muzeul nostru, majoritatea plantelor sînt executate artificial, avînd doar sporadic cîteva familii care le-am folosit naturale. Toate gramineele, rogozul, trestia, stuful, etc., sînt plante care conservate prin uscare și apoi colorate le-am folosit în diorame și vitrine. Sarcina care a stat în fața noastră a fost redarea cu fidelitate a înfățișării și caracterului plantelor, aceasta scoțînd în relief posibilitățile de adaptare ale organismelor la condițiile de mediu în care se dezvoltă.

Conduși de ideea superiorității din punct de vedere practic și estetic a plantelor artificiale față de cele naturale, conservate prin uscare, am alcătuit un plan de lucru pentru confecționarea acestora care cuprinde mai multe etape :

A. Colectarea materialului de pe teren.

Ținînd cont de ceea ce ne-am propus să prezentăm în diorame (floră, faună) am făcut ieșiri în teren cu scop de observare, colectare, executare de fotografii și întocmirea de schițe în locurile corespunzătoare.

1. Observațiile au drept scop studiul floristic, cuprinzînd conspectul speciilor care cresc în terenul ce ne interesează și studiul geobotanic al vegetației.

2. Colectarea și pregătirea materialului natural.

Materialul etichetat este pus la ierborizat în prese, iar o parte este lipit pe planșe de carton (Fig. 1). Alături de planta întregă se li-

pesc frunze de pe diferite nivele ale tulpinii și elementele florale rezultate din desfacerea florii. Pe planșe am notat poziția frunzelor pe tulpină, diagrama florală, particularitățile morfologice ale plantei și am reprodus în aquarelă coloritul florii, făcînd totodată schița plantei.

Fig. 1 — Planșa cu materialul colectat din teren

B. Scoaterea tiparului.

Pentru executarea plantelor artificiale am folosit metoda „tiparului”. În laborator, materialul adus de pe teren a fost analizat, prin aceasta înțelegîndu-se studiul fiecărui organ al plantei și al elementelor sale. Cu o foiță subțire (calc) am luat conturul frunzei, caliciului, corolei, etc., pe care le-am aplicat pe carton, realizîndu-se prin decupare tiparul care ne-a servit pentru obținerea elementelor plantei artificiale. De exactitatea tiparului depinde în mare măsură reproducerea cu fidelitate a plantei.

C. Executarea propriu zisă a plantelor artificiale.

În executarea plantelor artificiale personalul muzeului a fost pregătit și îndrumat de prof. de mode și flori Maria Giușcă, formînd o adevărată școală prin activitatea prodigioasă pe care a desfășurat-o.

Pentru executarea plantelor artificiale am avut nevoie de un utilaj minim care a stat la baza micului nostru atelier de butaforie.

Principalele instrumente folosite sînt: presa mare de atelier, presa de flori și frunze, cuțitul pentru nervuri, pensete, pensule, foarfece, fier de călcat, buluri de călcat, ponsoane, ștanțe.

Ca materiale am folosit: diferite pînzeturi, mătase, catifea, satin, ață, sîrmă de diferite grosimi, gumă arabică, apretol, gelatină, hîrtie verde subțire, ceară de albine, parafină, bumbac de diferite culori, aracet, griș, vată, anilină, tempera, sugativă, făină de cartof, spirt industrial, etc.

După cum în natură florile au nenumărate nuanțe de culori, unele catifelate, altele mate ori străvezii, am ales pentru petale materiale asemănătoare modelului natural. Dintre acestea enumerăm: satinul, mătasea, catifeaua, etc.

Materialele întrebuițate pentru frunze sînt: pînză verde de diferite nuanțe, șifon, satin alb pe care-l colorăm după trebuință. Materialele folosite pentru executarea de plante artificiale sînt apretate și apoi uscate pe gherghef.

Studiul plantelor naturale ne indică culorile materialelor ce le putem folosi. Cu ajutorul tiparului, așezat pe material în fir bié, se trasează ușor cu creionul conturul părților plantei, apoi cu foarfecul se decupează pozitivul elementului viitoarei plante artificiale. Pentru tăierea frunzelor de stejar, fag și salcie am folosit matrițe.

O problemă dificilă este executarea pistilelor, staminelor și bobocilor. Pentru pistil se alege o sîrmă mai subțire decît pedunculul floral pe care modelăm din vată forma pistilului apoi cu o pastă obținută din amidon, gumă arabică și culoare dăm un strat sau două. Staminele se execută din fire de bumbac sau mătase pe care le colorăm după nuanțele modelului natural, se apretează, apoi se usucă pe un gherghef. Firele uscate se leagă în mănunchiuri mici cu sîrmă (cît mai subțire) iar vîrfurile firelor de bumbac se introduc într-o pastă făcută din scrobeală, gumă arabică sau aracet și culoarea respectivă a staminelor. Bobocii se execută din vată, cînepă sau alte materiale prinse pe o sîrmă avînd grosimea pedunculului floral.

Pentru colorarea petalelor culorile trebuiesc pregătite cu 24 ore înainte prin dizolvarea anilinurilor. După modelul natural potrivim culoarea cu o nuanță mai tare, deoarece pe parcurs se mai decolorează. Petalele decupate se introduc în apă curată (dacă sînt de bumbac, iar dacă sînt de mătase sau catifea în spirt), iar după ce au fost pătrunse de apă se storc în palmă ușor prin presare, pentru a nu se dezapreta și apoi se introduc în culoarea respectivă. Uscarea se face pe sugativă după ce au fost stoarse în palmă de la bază spre margine. La nevoie se poate reveni cu culoare folosind pensula. O ușoară umezire (pe o sugativă umedă) ne dă posibilitatea ca, cu ajutorul bulurilor, pensetei sau preseii, urmărind cu multă atenție modelul natural, să redăm mișcarea petalelor.

Frunzele după decupare și colorare se introduc în prese, unde vor căpăta forma frunzei naturale. Pentru a-și menține mișcarea dorită, frunzele se letonează pe dosul lor cu sîrmă înfășurată în vată și foiță subțire, lipită la 3/4 pe nervura principală.

După executarea părților unei plante se trece la montarea lor. Se pornește de la vîrf spre bază începînd cu florile. Ordinea montării este

inversă analizei. Pistilul și apoi staminele vor fi prinse pe o sîrmuliță cu rol de tijă, care va trece apoi prin corolă și caliciu. Sub floare se găsesc bractei, frunze sau alte formațiuni care încep să fie montate res-

Fig. 2 — Aspect din timpul lucrului în atelierul de butaforie.

pectînd modul de inserție pe tulpină. Paralel cu montarea părților plantei avem grijă ca tulpina să capete grosimea tulpinei naturale prin înfășurare cu vată.

Fig. 3 — Montarea plantelor artificiale în diorame

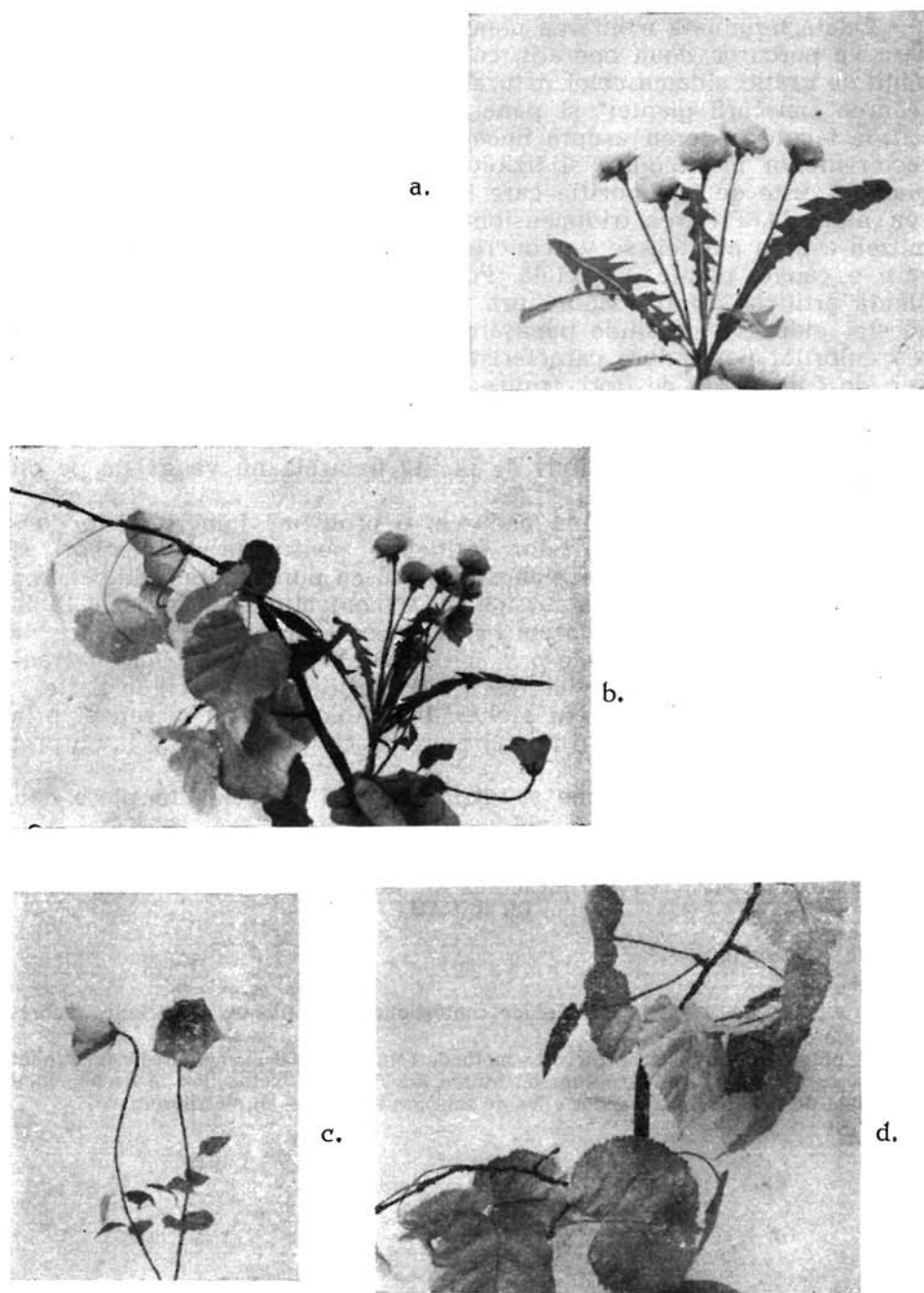

Fig. 4 a, b, c, d — Plante și ramuri cu frunze artificiale

Odată terminată montarea plantei, avem în față o piesă nefinisată, care va parcurge două operații, ca apoi să apară o plantă gingașă și plină de grație aidoma celei naturale. Aceste operații importante sînt: redarea „mişcării plantei” și panașatul. Fotografiiile, schițele și observațiile făcute în teren asupra fiecărei plante în parte, cunoașterea caracteristicilor morfologice și fiziologice ne ajută să redăm „mişcarea plantei”. Este de fapt poziția care i se dă pentru a semăna perfect cu cea naturală. Privirea tridimensională pe care o aruncă lucrătorul de muzeu asupra plantei, se va concretiza prin poziția simplă, firească, pe care o capătă planta artificială. Pozițiile nefirești, forțate, transformă planta artificială într-o adunătură de pînză colorată și sîrmă. Finalul acestei etape va cuprinde panașarea care nu este altceva decît redarea culorilor particulare caracteristice diferitelor specii de plante. Petele de culoare de pe flori, frunze, tulpini vor fi realizate cu ajutorul culorilor comprimate.

Putem considera terminată executarea unei plante artificiale în momentul în care așezată alături de planta naturală nu va exista pe cît posibil o deosebire.

În dioramele ce prezintă pădurea, o problemă importantă o constituie confecționarea frunzelor artificiale pentru arbuști, arbori și montarea lor. Aceștia se recoltează toamna cu puțin înainte de căderea frunzelor. Prin metodele arătate mai sus se confecționează frunzele. După tratarea și montarea în dioramă a arborilor și arbuștilor se trece la montarea frunzelor artificiale prin înlocuirea celor uscate. Pentru aranjarea frunzelor se ține cont de caracteristica fiecărei specii în parte.

Avantajul micului nostru atelier de butaforie s-a concretizat prin folosirea în expoziție a unui număr mare de plante artificiale la un preț de cost scăzut.

Așezarea lor în diorame și vitrine, alături de celelalte piese dau posibilitatea vizitatorilor să cunoască bine natura.

L'EXÉCUTION DE PLANTES ARTIFICIELLES AU MUSÉE DES SCIENCES NATURELLES DE BACĂU

Résumé

Les auteurs décrivent la manière de confectionner des plantes artificielles d'après le procédé du „patron”.

Les plantes réalisées d'après cette méthode (plus de 5000 exemplaires comprenant 130 espèces sauvages) sont exposées au Musée des Sciences Naturelles de Bacău; bien que datant de plus de deux années elles ne sont pas dégradées ou décolorées.